

Haarlemin globetrotterit

Chris Ware ja Charles Burns Haarlemiin Stripdagen -festareilla.

Kasper Strömman

On sunnuntai-iltapäivä ja Haarlemiin sarjakuvafestivaalit ovat juuri päättyneet. Istumme juomassa hollantilaiseen tapaan minikokoisia oluttuoppeja Haarlemiin torin laidalla ja katsomme kuinka järjestäjät purkavat festivaaliteltaa; aurinkokin pilkistää pilvien välistä ensimmäistä kertaa kahteen päivään.

Witte, uusi hollantilainen tuttavuutemme, on tyttöystävänsä Fionan kanssa värjötellyt Napa-pöydän viereisessä pöydässä koko viikonlopun ajan. Witten omakustanne-sarjakuva on mielenkiintoinen yhdistelmä novellia ja sarjakuvaruutuja – ja hän on jopa nähnyt sen verran vaivaa että on laittanut englanninkieliset käännökset vihkoseensa. Hollanti ei ole mikään Ranska – kaikki tapaamamme alle 70-vuotiaat ihmiset puhuvat täydellisesti englantia Witte mukautuksien.

Witte on asunut Amsterdamissa koko ikänsä ja tietenkin tottunut hollantilaiseen menoon. Hän kertoo yleillen miten turistit kannattaa ohittaa pyörällä: Niin läheltä

kuin mahdollista ja kelloa raivoisasti soittaen. Fiona muistelee kaihoisasti kuinka yksi ohitus oli ollut sen verran täpärä että englantilaiselta turistilta oli lähtenyt kenkä jalasta. Voi niitä hollantilaisia. Ja ihme kyllä, vaikka mekin olemme olleet vasta neljä päivää Amsterdamissa alkaa, alkaa meno vaikuttamaan yllättäen seesteiseltä, vaikkakin hotellimme onkin punaisten lyhtyjen alueella ja samassa korttelissa on noin tusinan verran coffee shopeja. Suurin häiriö tuntuu olevan englantilaiset kaljuksiajellut jalkapallofanit, jotka täyttävät kaikki kadut. Siis Amsterdamissa, joka täältä katsottuna tuntuu hyvin kaukaiselta.

Haarlem on nimittäin rauhallinen pikkukaupunki 15 minuutin junamatkan päässä Amsterdamista. Matkalla näkyy tulppaaniviljelmää, tuulivoimalaita ja laiskanpulskeita lehmiä. Amsterdamin tapaan täälläkin on kanaaleita, joskaan ei yhtä paljon. Koko kaupungin aktiviteetti tuntuu tosin keskittyvän muutaman kilometrin pituisen ostos-kävelykadun ympärille.

Joka toinen vuosi järjestettävä sarjakuvafestivaali on kaupungin isoimpia ta-

pahtumia syksyisen tulppaanifestivaalin lisäksi – Hollannissa siis ollaan.

Itse myyntitapahtuma on keskittynyt torille pysytytetyin valkoisen teltan ympärille, jonka ympärille levittäytyvät lukuisat kojut. Koko komeutta valvoo sopivasti kirjapainotaiden keksijän, L.J.Costerin patas. Näin hollantilaiset ainakin monen vuosisadan ajan uskoivat, kunnes kuulivat eräästä saksalaisesta herrasta nimeltään Gutenberg. (Kiinalaiset olivat kai joka tapauksessa ensimmäisiä, joten hyväksyttäköön pienet historialliset epätarkkuudet.) Paikka on mitä kaunein; torin ympäristön talot ovat vähintään 400 vuotta vanhoja, ja kaiken ylle kohoaa valtava goottilainen kirkko joka mielikuvituksettomasti on nimetty Grote Kerkiksi.

Festivaaliin liittyviä näyttelyitä on runsaasti ympäri kaupunkia, ja signeeraukset tapahtuvat läheisessä ultramodernissa rakennuksessa. Nettisivun mukaan paikalla on yli 180 artistia signeeraamassa - tosin, koska he ovat, kustantajien paikalle tuomia, järjestätkään ei tiedä kuka loppujen lopuksi pääsi tulemaan. Nimmarinmetsästäjiä

Jenni ja Kasper tiskin takana.

kiinnostanee kuitenkin tieto että paikalla oli piirtäjiä Chris Waresta Robert Crumbiin, eurooppalaisista piirtäjistä puhumattakaan — ja jonot tietenkin sen mukaiset.

Myyjiä festivaaleille on saapunut Hollannin lisäksi lähinnä Benelux-maista - ajomatkat täällä päin ovat lyhyitä. Napa Books Suomesta on paikalla (sic), ryhmä pienkustantajia Englannista. Kaukaisimmat myyjät tulevat Kaliforniasta asti. Tosin amerikkalaisille tuli yllätyksenä, että pöydän olisi voinut varata myös festivaalitelan ulkopuolelta - sisäpöydän hinta kun on noin 20-kertainen ulkopuoliseen verraten ja kauppa siellä käy huomommin – moni kun ei viitsi maksaa 4 euron sisäänkäymäksua teltaan. Sekä sisällä että ulkona on runsaasti käytettyjen sarjakuvien myyjiä, vanhoja Suske en Wiske –sarjakuvia (Anu ja Antti) näyttäisi löytyvän eniten, mikä ei ole hämmästyttävää sarjan alkuperämaan huomiioon ottaen. Yleisöäkin on kiitettävästi – ilma on juuri sopivan lämmin kesäretkelle Haarlemin, mutta tarpeeksi viileä pitämään ihmiset pois läheisiltä rannoilta ja myyjät vaikuttavat tyytyväisiltä.

Festivaalin erikoisin pöytä osuu viereemme, siellä pitää majaa kokonainen perhe. Perhekunnan tähti on noin 12-vuotias Jordy-poika, jonka sarjakuvia vanhemmat ovat innoissaan tyrkyttämässä ohikulkijoille. Tämän huomion ansiosta Jordy on tietenkin juuri niin ärsyttävän pikkuvanha kuin voisi kuvitella, ja työntää kirjojamme sanaa sanomatta sivuun saadakseen itselleen signeeraustilaa heti, kun hänen vanhempansa ovat saaneet jonkun ostamaan läpyskän. Sen piirrosjälki on sinänsä ihan mukiinmenevää 12-vuotiaan piirtämäksi, mutta kuitenkin... Onneksi kirjamme tekevät hyvin kauppansa ja sunnuntaina Jordylla on jo ruhtinaallisesti tilaa.

Siemailemme juuri erityisesti sarja-

kuva festivaaleja varten pantua suklaaolutta lämmön pitimiksi (pakattu samppanjapulloon, maistuu lähinnä samppanjalle, oluesta tai suklaasta ei tietoaakaan) kun festivaalin johtaja, Joost Pollmann tulee käymään. Joost on leppoisa mutta karismaattinen mies. ”Ahaa” hän sanoo, ”olette näköjään jo maistaneet suklaaoluttamme. Mitä mieltä olette?”. Vastaan jotain ympäripyöreää johon Joost toteaa että ei se mitään, miehet eivät olekaan olleet kovin innostuneita erikoisuudesta. Olinpa läpinäkyvä. Joost kuitenkin ystävällisesti esittelee meille Peter Pontiacin näyttelyn vaikuttavan kokoisessa tilassa, jolle kaupunki ei oikein keksi käyttöä. Paikalle piti tulla sarjakuvamuseo, mutta rahat loppuivat kesken ja nykyään museo löytyy toisaalta. Remontin keskeneräisyys tarkoittaa sitä, että tila on viehättävä yhdistelmä narisevaa puulattiaa ja ultratyylikästä lasiseinää. ”Haluaisin pitää suomalaisen sarjakuvan näyttelyn täällä vuonna 2006”, Joost yllättää, ”voitko auttaa minua ajamaan asiaa kotimaassanne?”. Myönnyimme varovaisesti – tila on valtava, mutta niin on myös suomalaisten piirtäjien tuotteliaisuus. Joost hymyilee tyytyväisenä ja siirtyy antamaan haastattelua paikalliselle lehtimiehelle.

Astumme ulkoilmaan täynnä vaikutteita. Festivaali on loppumaisillaan ja kirjakassimme kiitettävän kevyitä. Etsimme keskustorin laidalta istumapaikkaa, kun näemme Witten ja Fionan istuvan terassilla. ”No, miten meni”, Witte huikkaa, ”mikä meininki?”

Aivan mahtava., vastaan.

Linkkejä:

www.stripdagenhaarlem.nl,
www.napabooks.com,
www.wittewartena.nl